

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 22. mai 2023

2023/163 - Hopeful - org.nr. 911 724 081 - klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, medlemmene Shabneet K. Bains og Elisabet Ekberg

Sakens bakgrunn

- (1) Hopeful (klager) søkte 30. august 2022 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2021. Søknaden gjaldt et kompensasjonsbeløp på 344 470 kroner etter forenklet modell.
- (2) Lotteritilsynet avsto søknaden 19. desember 2022, med den begrunnelse at klager i det vesentlige driver virksomhet som er underlagt offentlig involvering, og som kommer offentlige oppgaver til gode.
- (3) Klager påklaget vedtaket 20. desember 2022. Klager anfører at virksomheten ikke faller inn under det offentliges ansvarsområde. Det vises til at Hopeful bidrar til bekjempelse av fattigdom og utenforskap gjennom målrettet innsats basert på den enkelt ungdoms behov og muligheter. Dette gjennom utvikling og drift av realistiske arbeidstreningssarenaer som butikk, kafeer og kunstloft. I tillegg utvikler stiftelsen mindre og kortere prosjekter for å imøtekomme behovene hos de unge som har falt utenfor det ordinære hjelpeapparatet, særlig utfordringer knyttet til psykisk helse og rus. Hopeful har siden oppstarten supplert egen drift med flere prosjekter. Prosjektene er tidsbegrenset og innenfor en periode på ett år, med unntak av prosjektet «Arbeidstrening for utsatt ungdom». Dette var basert på et midlertidig tilskudd fra Kristiansand kommune for stiftelsens innsats for inntil 5 ungdom og ble avsluttet 2021.
- (4) Hopeful har ifølge klager ingen forutsigbar og langsiktig finansiering fra det offentlige. Stiftelsen er ingen arbeidsmarkedsbedrift for Nav og får heller ikke betalt for sin målrettede innsats for å skape bidragsyttere i stedet for stønadsmottakere. Det eneste organisasjonen får av tilskudd fra Nav er mentortilskudd og eventuelt lønnstilskudd ved ordinær ansettelse. Videre viser klager til at stiftelsen er en frivillig organisasjon registrert i frivillighetsregisteret og som ikke har anledning til å ta ut overskudd. Det finnes ingen tilknytning eller koblinger med det offentlige som påvirker eller legger føringer for stiftelsens virksomhet. Driften og utviklingen påvirkes av «Drop outs - ungdom» i alderen 14- 25 år, som er målgruppen og avgjørende for å oppnå stiftelsens formål.
- (5) Fattigdom og utenforskap, integrering og inkludering er samfunnsutfordringer som er det offentliges ansvar. Det er imidlertid gjennom en årrekke demonstrert at det offentlige ikke

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

kan løse dette alene, og klager viser i denne forbindelse til Stortingsmelding Meld. St. 32 (2020-2021). Klager viser til at avslaget «straffer» Hopeful og undergraver deres mangeårige innsats. Det betales i liten grad for arbeidet og det er ikke inngått et forutsigbart og langsiktig samarbeid med stat og kommune. Hopeful er godkjent lærebedrift i salgsfaget og har over tid gitt unge i Kristiansand arbeidsrettet oppfølging og kvalifisering gjennom bruk av Hopefulbutikken, nettbutikken, kafeer og våre andre mestringsarenaer. Stiftelsen lykkes med 89 prosent i målgruppen. Dette til tross for at det er en målgruppe svært få aktører lykkes med. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

- (6) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og oversendte klagen med innstilling 6. mars 2023 til Lotterinemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

- (7) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).
- (8) Ved søknad etter forenklet modell følger det av forskriften § 7 at søknadsgrunnlaget skal beregnes av «totale driftskostnader etter avgrensning og poster det skal gjøres fradrag for, jf. andre ledd og § 6».
- (9) Forskriften § 6 bokstav a fastsetter at det ikke ytes kompensasjon for «kostnader eller anskaffelser som faller utenfor den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten eller er knyttet til virksomhet som kommer inn under § 3 tredje ledd».
- (10) Det fremgår av forskriften § 3 tredje ledd bokstav f at det ikke gis merverdiavgiftskompensasjon for «virksomhet som kommer næringsinteresser eller offentlige oppgaver til gode».
- (11) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (12) Hopeful sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 19. desember 2022 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon.
- (13) Ifølge klagers årsrapport for 2021 og dere hjemmeside gir klager ungdommer som faller utenfor, for eksempel som følge av psykiske vansker eller rus, tett og individuell oppfølging over tid i form av arbeidstrening og noe hjelp med andre relaterte utfordringer. Målsetning er lønnet arbeid eller utdanning. Klager drifter flere cafeer, butikk og nettbutikk, som gir inntekter til stiftelsen og der ungdommer får arbeidstrening.
- (14) Lotterinemndas forståelse er at denne typen oppfølging av ungdommer kommer offentlige oppgaver til gode. I Barne-, ungdoms- og familiedirektoratets og Arbeids- og velferdsdirektoratets felles retningslinjer for samarbeid mellom barnevernstjenesten og Nav-kontoret, er Navs ansvar for oppfølging av ungdom nærmere beskrevet i punkt 4.2. Her fremgår det at Nav har ansvar for den enkeltes helhetlige behov for bistand, og for å tilby en individuelt tilpasset oppfølging med de tjenester, tiltak og virkemidler som kontoret rår over. Her nevnes kravet på en behovs- og eventuelt arbeidsevnevurdering

etter lov 16. juni 2006 nr. 20 om arbeids- og velferdsforvaltningen (nav-loven) § 14 a, som er styrende for den hjelpen Nav gir. Videre nevnes opplysning, råd og veiledning for ungdom som har droppet ut av videregående opplæring eller står i fare for å gjøre det. Det vises her til lov 18. desember 2009 nr. 131 om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) § 17. Dette underbygger at det er ment å være en offentlig oppgave å bistå ungdom som på grunn av helse eller sosiale problemer har behov for hjelp til å komme i arbeid eller fullføre utdanning.

- (15) Hopeful har i 2021 mottatt en million kroner i tilskudd fra Nav og 750 000 kroner i tilskudd fra Kristiansand kommune. Klager har opplyst om at midlene fra Kristiansand kommune er prosjektmidler. Det er likevel Lotterinemndas syn at tilskuddene fra det offentlige underbygger at stiftelsens virksomhet kommer det offentlige til gode. Klager oppfyller etter dette ikke vilkårene for å motta merverdiavgiftskompensasjon.

Konklusjon

- (16) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk